

ایده‌الوژیهای سیاسی و ایده‌آل دموکراتیک

اثر: ترنس بال

و

ریچارد داگر

ترجمه: دکتر رؤیا منتظمی (کیوانشکوهی)

Political Ideologies
and the Democratic Ideal

Terence Ball
Richard Dagger

انتشارات بیک‌بهار

Ball, Terence

بال، ترنس، ۱۹۴۴ - م.
ایده‌آل‌های سیاسی و ایده‌آل دموکراتیک / اثر ترنس بال و ریچارد داگر؛ ترجمه دکتر رؤیا
منتظمی - تهران: پیک بهار، ۱۳۸۴.

۳۹۲ ص.

ISBN 964-7184-41-7: ۳۸۰۰۰ ریال

Political ideologies and the democratic ideal

عنوان اصلی:

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. علوم سیاسی - تاریخ، ۲. دموکراسی - تاریخ، ۳. چپ و راست (علوم سیاسی) - تاریخ، ۴.
ایدئولوژی - تاریخ. الف، دگر، ریچارد. Daggers, Richard. ب. منتظمی. رؤیا، مترجم. ج. عنوان.

۱۹ الف ب/ ۸۱/ ۸۸ ج ۳۲۰/ ۵۰۹

۱۳۸۴

م ۸۳-۴۱۹۰۱

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: ایده‌آل‌های سیاسی و ایده‌آل دموکراتیک

نویسنده: ترنس بال، ریچارد داگر

برگردان: دکتر رؤیا منتظمی (کیوانشکوهی)

طرح جلد: علی میرفتاح

چاپ اول: ۱۳۸۴

تعداد چاپ: ۳۰۰۰ جلد

ناشر: پیک بهار

لیتوگرافی: غزال

چاپ: غزال

صحافی: کیمیا

شابک: ۹۶۴-۷۱۸۴-۴۱-۷ ISBN 964-7184-41-7

نشانی: خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان، بن‌بست امیرپرویز، شماره ۱۶ طبقه اول

صندوق پستی: ۱۱۴۹۵/۱۶۴

تلفن: ۰۹۱۳۱۴۰۰۰۸۷-۶۴۶۵۲۸۰

پست الکترونیک: PEYKEBAHAR@hotmail.com

کلیه حقوق برای انتشارات پیک بهار محفوظ است

فهرست

پیش‌گفتار مترجم ۹

بخش ۱ ایده‌آل‌وژی و دموکراسی

فصل ۱: ایده‌آل‌وژی و ایده‌آل‌وژیها ۱۳

تعریف ایده‌آل‌وژی ۱۷

طبیعت انسان و آزادی ۲۴

- طبیعت انسان ۲۴

- آزادی ۲۵

ایده‌آل‌وژی و انقلاب ۲۹

ملی‌گرایی و آنارشیزم ۳۲

- ملی‌گرایی ۳۲

- آنارشیزم ۳۴

نتیجه‌گیری ۳۶

فصل ۲: آرمان دموکراتیک ۳۷

مبدأ دموکراسی ۳۹

دموکراسی و جمهوری ۴۶

- جمهوری و حکومت تلفیقی ۴۶

- مسیحیت و دموکراسی ۴۸

- رنسانس و جمهوری ۵۱

- سنت جمهوری آتلانتیک ۵۵

۵۶	 بازگشت دمکراسی
۵۶	 - دمکراتهای قرن هفدهم
۵۸	 - ایالات متحده و جمهوری دمکراتیک
۶۳	 - دمکراسی دوتوکویل
۶۴	 رشد دمکراسی
۶۷	 دمکراسی به عنوان یک ایده آل
۷۰	 سه برداشت از دمکراسی
۷۲	 نتیجه گیری

بخش ۲ تکوین ایده‌الوژیهای سیاسی

۷۵	 فصل ۳: لیبرالیسم
۷۶	 لیبرالیسم، طبیعت انسان و آزادی
۷۹	 سابقه تاریخی
۷۹	 - مبدأ قرون میانه‌ای آن
۸۳	 نهضت اصلاح دین پروتستان
۸۷	 لیبرالیسم و انقلاب
۸۷	 - انگلستان
۹۳	 - انقلاب آمریکا
۹۷	 - انقلاب فرانسه
۱۰۳	 لیبرالیسم و سرمایه‌داری
۱۰۷	 لیبرالیسم در قرن ۱۹
۱۰۹	 - فایده‌گرایی یا اصل سودمندی
۱۱۴	 تقسیم لیبرالیسم
۱۱۴	 - لیبرالیسم نئوکلاسیک
۱۱۷	 - لیبرالیسم رفاهی
۱۲۰	 لیبرالیسم در قرن بیستم
۱۲۰	 - تحولات تاریخی
۱۲۳	 - ملاحظات فلسفی
۱۲۷	 - آثار شیسم آزادی‌خواه

۱۲۸	لیبرالیسم در روزگار فعلی
۱۳۲	نتیجه گیری
۱۳۲	- لیبرالیسم به عنوان یک ایده‌آل‌وژی
۱۳۵	- لیبرالیسم و آرمان دموکراتیک
۱۳۹	فصل ۴: محافظه کاری
۱۴۱	سیاست کامل نبودن
۱۴۳	محافظه کاری ادموند برک
۱۴۳	- طبیعت انسان و جامعه
۱۴۵	- آزادی
۱۴۶	- انقلاب و اصلاحات
۱۴۸	- نظر برک درباره حکومت و دولت
۱۵۲	- میراث برک
۱۵۲	محافظه کاری در قرن ۱۹
۱۵۲	- محافظه کاری و ارتجاع
۱۵۵	- محافظه کاری فرهنگی
۱۵۶	- دموکراسی توری
۱۵۸	- محافظه کاری در ایالات متحده
۱۶۱	محافظه کاری در قرن بیستم
۱۶۱	- محافظه کاری در برابر جامعه انبوه
۱۶۳	- مساوات
۱۶۵	- محافظه کاران و کمونیسم
۱۶۸	محافظه کاری در روزگار ما: خانه تقسیم شد
۱۶۹	- محافظه کاری سنتی
۱۷۰	- محافظه کاری فردگرا
۱۷۱	- محافظه کاری نو
۱۷۴	- راست مذهبی
۱۷۶	نتیجه گیری
۱۷۶	- محافظه کاری به عنوان یک ایده‌آل‌وژی
۱۷۸	- محافظه کاری و دموکراسی

فصل ۵: سوسیالیسم و کمونیسم: از مور تا مارکس ۱۷۹

طبیعت انسان و آزادی ۱۸۱

سوسیالیسم: متقدمان ۱۸۳

- سن سیمون ۱۸۶

- شارل فوریه ۱۸۸

- روبرت اُون ۱۸۹

سوسیالیسم کارل مارکس ۱۹۰

- مارکس جوان ۱۹۰

- نفوذ هگل ۱۹۲

- نظریه تاریخی مارکس ۱۹۵

- انتقاد مارکس از سرمایه داری ۲۰۰

- دیالکتیک تغییر ۲۰۶

- سلسله مراتب انقلابی ۲۰۸

فصل ۶: سوسیالیسم و کمونیسم بعد از مارکس ۲۱۳

مارکسیسم بعد از مارکس ۲۱۴

- مارکسیسم انگلس ۲۱۵

- تجدید نظر طلبان ۲۲۱

- مارکسیسم - لنینیسم شوروی ۲۲۵

- کمونیسم چین ۲۳۸

سوسیالیسم غیر مارکسیستی ۲۴۴

- آنارکو کمونیسم ۲۴۴

- سوسیالیسم فابین ۲۴۷

- سوسیالیسم آمریکایی ۲۴۹

سوسیالیسم در روزگار فعلی ۲۵۲

نتیجه گیری ۲۵۸

- سوسیالیسم به عنوان یک ایده آلوژی ۲۵۸

- سوسیالیسم و آرمان دمکراتیک ۲۶۰

فصل ۷: فاشیسم ۲۶۱

فاشیسم: سابقه ۲۶۳

۲۶۵	- ضد روشنگری
۲۶۷	- ناسیونالیسم
۲۷۰	- نخبه گرایی
۲۷۲	- خردستیزی
۲۷۴	- فاشیسم در ایتالیا
۲۷۴	- موسولینی و فاشیسم ایتالیایی
۲۷۸	- فاشیسم در تئوری و در عمل
۲۸۱	- فاشیسم در آلمان: نازیسم
۲۸۱	- هیتلر و نازیسم
۲۸۴	- نازیسم در تئوری و در عمل
۲۹۰	- فاشیسم در نقاط دیگر
۲۹۳	- فاشیسم در روزگار ما
۲۹۹	- نتیجه گیری
۲۹۹	- فاشیسم به عنوان یک ایده‌الوژی
۳۰۱	- فاشیسم و آرمان دمکراتیک

بخش ۳ ایده‌الوژیهای سیاسی، امروز و فردا

۳۰۵	فصل ۸: ایده‌الوژیهای آزادسازی و سیاستهای هویت
۳۰۶	- ایده‌الوژیهای آزادسازی: وجوه مشترک
۳۰۹	- آزادسازی سیاهان
۳۱۴	- آزادی طلبی زنان (فمینیسم)
۳۲۰	- آزادی طلبی بومیان
۳۲۵	- الهیات آزادی بخش
۳۳۰	- نتیجه گیری
۳۳۰	- آزادی، هویت و ایده‌الوژی
۳۳۲	- آزادی طلبی، هویت و آرمان دمکراتیک
۳۳۵	فصل ۹: سیاستهای سبز: اکولوژی به عنوان یک ایده‌الوژی
۳۳۶	- نقد سبز از سایر ایده‌الوژیها
۳۴۰	- به سوی اخلاق بوم شناختی

۳۴۳	تفاوت‌های فیصله‌نیافته
۳۵۰	نتیجه‌گیری
۳۵۱	- اگولوژی به عنوان یک ایده‌آل‌وژی
۳۵۱	- اگولوژی، آزادی و آرمان دمکراتیک
۳۵۳	فصل ۱۰: آینده ایده‌آل‌وژی
۳۵۵	ایده‌آل‌وژیهای سیاسی: نیروهای ادامه‌دار
۳۵۶	- ناسیونالیسم و ایده‌آل‌وژی
۳۵۹	- دین و ایده‌آل‌وژی
۳۶۳	ایده‌آل‌وژی و محیط زیست
۳۶۵	ایده‌آل‌وژیهای سیاسی و آرمان دمکراتیک
۳۶۹	پایان ایده‌آل‌وژی
۳۷۵	فرهنگ اصطلاحات

پیش‌گفتار مترجم

کتاب «ایده‌الوژیهای سیاسی و ایده‌آل دموکراتیک» را دو تن از اساتید دانشگاه آریزونا به نامهای «ترنس بال» و «ریچارد داگر» به رشته تحریر درآورده‌اند. هدف این کتاب آشنا کردن دانش‌جویان و اساتید با ایده‌الوژیهای مهم قرن بیستم است.

بعد از سه سال تدریس مباحثی از این کتاب به عنوان یکی از منابع درس «اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم» در دانشگاه آزاد، به فکر ترجمه آن افتادم چرا که در این کتاب به بیانی روان و با بررسی ریشه‌های تاریخی هر ایده‌الوژی به توضیح ایسم‌هایی مانند لیبرالیسم، کنسرواتیسم، سوسیالیسم، فاشیسم و ایده‌الوژیهای جدیدتر با عنوان «ایده‌الوژیهای آزادی‌بخش» - مانند جنبش آزادی سیاهان، فمینیسم و جنبش سبزها... - پرداخته شده است.

در ابتدای کتاب نویسندگان برداشت خود از مفهوم ایده‌الوژی را مطرح می‌کنند؛ سپس به سیر تحول تاریخی، ساختار و استدلالاتی می‌پردازند که هر یک از این تفکرات در جهت اثبات حقانیت خود به عمل می‌آورند. و در آخر نیز به برآورد اینکه براساس برداشت خاص آنها از ایده‌الوژی آیا می‌توان نام ایده‌الوژی بر این تفکرات نهاد یا نه پرداخته می‌شود.

یکی از مسائل بسیار مهم در علوم سیاسی، درک صحیح از مفاهیم است. چرا که بسیاری از مفاهیم مانند عدالت، آزادی، دموکراسی و... مفاهیمی هستند که هر ایده‌الوژی تفسیری از آن را مطرح می‌کند و طبعاً برداشتهای مختلفی از هر یک از این مفاهیم در ذهن متفکران با گرایشات ایده‌الوژیک

مختلف هست و با توجه به اینکه کشور ما در مسیر مردم‌سالاری در حرکت است، یکی از مسائلی که باید به آن عمیقاً پرداخته شود، شناخت پیدا کردن به این مفاهیم است. در این کتاب، نویسندگان به نحوی عمیق و در عین حال با بیانی ساده به بررسی این مفاهیم و به‌طور خاص، مفهوم «آزادی» در ایده‌الوژیهای مختلف پرداخته‌اند؛ در پایان هر مبحث به برداشتی که هر کدام از آنها از مفهوم آزادی دارند؛ اینکه هر ایده‌الوژی آزادی را برای که می‌خواهد و اینکه با تحقق چه هدفی می‌توان به آن رسید و همین طور آنچه می‌تواند مانع از تحقق «آزادی» به روایت آن ایده‌الوژی بشود را در یک شکل ساده به تصویر کشیده‌اند و در نهایت به بررسی ایده‌آل دموکراتیک پرداخته و سعی کرده‌اند به این سؤال که آیا ایده‌الوژیهای مورد بحث توانسته‌اند به ایده‌آل دموکراتیک خود جامه عمل بپوشانند یا نه جواب بدهند.

در ترجمه کتاب سعی شده است تا اصالت متن اصلی حفظ گردد و مطلبی از قلم نیفتد - تنها سه صفحه در فصل هشتم راجع به «آزادی حیوانات» از کتاب حذف شده است - امید است که این کتاب به رشد تفکر عمیق سیاسی در جامعه جوان ایران کمک کند. چرا که معتقدم این کتاب نه تنها می‌تواند مورد استفاده دانش‌جویان رشته علوم سیاسی قرار گیرد، بلکه هر فرد علاقه‌مند به درک عمیق مکاتب مختلف امروزی در جهان و در نهایت درک بهتر مسائل جامعه خود، می‌تواند از این کتاب استفاده کند.

در آخر از کمکهای بی‌دریغ آقای مهدی قراچه‌داغی که در ترجمه این کتاب از آن بهره‌مند شدم، قدردانی می‌کنم.

رؤیا منتظمی

استادیار دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آزاد